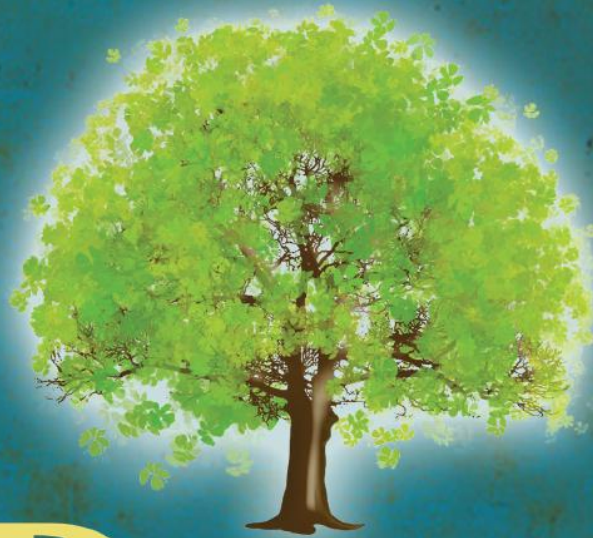

"SCIENCE", EUROPEAN ASSOCIATION OF PEDAGOGUES AND PSYCHOLOGISTS
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONGRESS OF
PEDAGOGUES, PSYCHOLOGISTS AND MEDICS

D RIVEN
TO DISCOVER **R**

JUNE 5, 2015, GENEVA (SWITZERLAND)

International scientific-practical congress of pedagogues, psychologists and medics
[Text]: materials of proceedings of the International Scientific and Practical Congress.

ISBN 9785437903322

International scientific-practical congress of pedagogues, psychologists and
medics “Driven to discover!”, the 5th of June, 2015, Geneva (Switzerland).

Geneva (Switzerland), the 5th of June, 2015/ Publishing Center of the European
Association of pedagogues and psychologists “Science”, Geneva, 2015, p. 294

Information about published articles is regularly provided to Russian Science
Citation Index (Contract No 14395).

Any reproduction or distribution of the materials published in this publication
is allowed only with the written permission of the authors.

Abstracts presented in author’s edition as of the international and national
legislation on the date of the Congress.

Published in author’s edition.
Editorial department is not responsible for the contents.

ISBN 978-5-437903-32-2

© Authors, 2015 © European Association of pedagogues and psychologists
“Science”

Section 9.**MODERN INNOVATIVE TECHNOLOGY IN EDUCATION (INTERNET EDUCATION, INDIVIDUAL PROGRAMS, TUITION, PRESENTATION OF ACADEMIC THESES, ETC.)****Petkova I.Ts., Vacheva D.E.***The project method in students education – conditions and effectiveness.....110***Дікал М.В., Ференчук Є.О.***Використання «кейс-методу» при вивченні біоорганічної та біологічної хімії іноземними студентами.....117***Чернюх О.Г., Дікал М. В.***Особливості проведення практичних занять з біоорганічної та біологічної хімії в «малих групах» у асоціації з інтерактивними методами навчання.....121***DIRECTION II: PSYCHOLOGY SCIENCES****Section 1.****GENERAL PSYCHOLOGY, PERSONALITY PSYCHOLOGY, HISTORY OF PSYCHOLOGY****Popchuk M.A.***The peculiarities of learning styles through the prism of metakognition in the self-directed learning.....126***Уланова Н.Н.***Проблема исследования отношения к здоровью у медицинских работников .....130***Section 2.****CLINICAL PSYCHOLOGY****Апушкина А.Ю., Суворкина О.А.***Психологические проблемы искажения информации в профессиональном общении врача и больного.....133***Grogoleva O.Yu.***Experience of forgiveness and emotional state of the individual of patients with arterial hypertension.....135***Яковлева Н.В.***К вопросу генеза здоровьесберегающей деятельности личности.....139***Section 3.****EDUCATIONAL AND CORRECTIONAL PSYCHOLOGY****Постова К.Г.***Забезпечення психологічних умов розвитку дослідницьких здібностей обдарованих підлітків в навчально-виховному процесі.....143***Волченкова А.А.***Влияние занятий с элементами «уроков доброты» на становление инклюзивной культуры школьника.....146***Разживина М.И.***Новые методические подходы к исследованию школьной неуспеваемости у детей с задержкой психического развития.....150*

УДК 378.091.3+378.016:577.1: 376-054.62

ВИКОРИСТАННЯ «КЕЙС-МЕТОДУ» ПРИ ВИВЧЕННІ БІООРГАНІЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ

Дікал М. В.

*к.м.н., доцент кафедри біоорганічної і біологічної хімії та клінічної біохімії
Вищого державного навчального закладу України
Буковинського державного медичного університету
м. Чернівці, Україна*

Ференчук Є. О.

*асистент кафедри біоорганічної і біологічної хімії та клінічної біохімії
Вищого державного навчального закладу України
Буковинського державного медичного університету
м. Чернівці, Україна
E-mail: helenfer@mail.ru*

Одним із шляхів модернізації освітньої системи України є впровадження у навчальний процес вищих навчальних закладів інноваційних педагогічних методів і технологій. Процес навчання в університеті як один із найважливіших шляхів соціалізації людини, підготовки молоді до активних майбутніх суспільних позицій повинен бути винятково гнучким до загальних нових тенденцій суспільного розвитку і нововведень у змісті, формах і методах навчання і виховання. Рушійною силою успішного навчання є інноваційний потенціал педагога, який під час заняття може використовувати різні інноваційні методи і переконуватися в ефективності чи неефективності методик навчання, корегувати їх, удосконалювати, запроваджувати власні технології та методи навчання. Навчальний процес, який базується на використанні інтерактивних методів освіти, організовується з врахуванням індивідуальних особливостей та розумових здібностей кожного студента, і залучає до роботи усю студентську групу, змушує студентів здійснювати обмін думками та ідеями.[1, 120].

Інтерактивні методи навчання створено на принципах взаємодії, гуртового досвіду, зворотного зв'язку, їх застосування створює атмосферу навчального спілкування, яка характеризується взаємодією учасників, їх рівністю, опорою на набуті раніше досвід та знання, набуттям нових умінь та навичок, можливістю взаємоконтролю та самоаналізу [2, 98].

Характерними ознаками активного навчання є:

- цілеспрямована активізація мислення студентської групи, творче застосування і засвоєння знань під час вирішення практичних завдань;
- високий рівень залучення студентів до навчального процесу, що уможливорює активацію їхньої пізнавальної діяльності у процесі розв'язку поставлених викладачем завдань;

- самостійне творче розроблення рішень, підвищення мотивації студентів до швидкого вирішення проблем, що обговорюються;

- інтерактивний характер процесу навчання: постійна взаємодія суб'єктів навчальної діяльності, вільний обмін думками щодо розв'язання тієї чи іншої ситуаційної задачі.

Обираючи метод навчання, викладач повинен усвідомлювати, що головним при вивченні дисципліни є не лише формування знань, умінь, навичок, а й виховання і розвиток студентів. Кожний із методів, що застосовуються в педагогічній практиці, має свої переваги й недоліки, але використання їх у системі, у взаємозв'язку допоможе досягти найкращих результатів у засвоєнні навчального матеріалу і в розвитку розумової активності. Психологічними особливостями викладання іноземним студентам є низка труднощів, подолання яких потребує від педагога особистої емоційної стабільності, знання специфіки національного характеру та менталітету іноземних студентів. Викладач, який працює із іноземними студентами, має володіти такими якостями як комунікабельність, уміння долати психологічні бар'єри у спілкуванні та створювати сприятливі психологічні умови для адаптації студентів у новому середовищі. Дуже часто студенти-іноземці перебувають в одній академічній групі із студентами інших країн, що посилює психологічний бар'єр і ускладнює процес адаптації до навчання у вузі [3, 20].

У період соціально-психологічної адаптації іноземних громадян викладач має докласти максимальних зусиль для створення позитивної атмосфери навчання, а, отже, якісного і швидкого засвоєння навчального матеріалу. Для подолання психологічного та мовного бар'єрів адаптації викладач при викладанні своєї дисципліни обов'язково повинен застосовувати активні методи навчання, які сприятимуть успішному міжособистісному, міжкультурному та професійному спілкуванню і спонукатимуть студентську групу до процесу навчання. Активні методи навчання можуть бути застосовані викладачем на різних етапах навчального процесу. Відмінністю активних методів навчання від традиційних є те, що вони сприяють активізації мислення студентів [4, 40]. Активне навчання є переходом від алгоритмізованих, програмованих форм і методів організації дидактичного процесу у вузі до проблемних, дослідницьких, розвиваючих. Таке навчання зароджує у студентів інтерес до майбутньої професійної діяльності, викликає пізнавальну мотивацію до застосування отриманих знань, умінь та навичок і набуття нових. Активні методи навчання допомагають формувати досвід пошуку рішень у розв'язанні нестандартних ситуацій, навчають приймати рішення та відповідати за них, дають досвід роботи в команді, створюють сприятливу мотиваційну та емоційну атмосферу на занятті із іноземною групою студентів, і застосовані поряд із традиційними методами навчання, допомагають досягти більшої ефективності у підготовці фахівців високого рівня [5, 240].

Високоєфективними для набуття практичних навичок у процесі навчання для вирішення майбутніх конкретних клінічних ситуацій у професійній діяльності є засто-

сування кейс-методу.

Метод кейсів (англ. case – ситуація) базується на концепції розвитку розумових здібностей і полягає у використанні конкретних випадків для аналізу, обговорення, прийняття правильних рішень, що відбувається в студентській аудиторії спільно, під час розгляду певної теми навчальної дисципліни. Кейс-метод як аналіз певної ситуації сприяє розвитку у майбутніх фахівців критичної професійної рефлексії, вчить розв'язувати проблеми і реалізувати їх вирішення. Застосування кейс-метода на занятті активізує роботу студентів, змушує їх аналізувати подану викладачем інформацію та застосовувати набуті раніше знання для пошуку правильних відповідей на поставлені завдання, вчить спілкуванню один з одним, умінню висловлювати думку та відстоювати свою точку зору, але дослухатися до інших і толерантно ставитися до думки товариша. Всі ці вміння складають фундамент майбутньої професії лікаря [6, 22; 7, 30].

Використання кейс-методу в групі іноземних студентів при викладанні біоорганічної та біологічної хімії сприяє формуванню професійних навичок, допомагає долати психологічний бар'єр у спілкуванні студентів різних національностей, надає можливість взаємоконтролю і само оцінювання, робить навчальний процес більш динамічним, насиченим та інформативним. Формування груп із студентів із різною підготовкою для проведення кейс-методу дозволяє зробити підхід до вирішення ситуаційних задач творчим, а сам процес розв'язування задачі швидким. Як правило, студенти, які були недостатньо підготовленими до заняття, в процесі роботи над кейсами покращують свій рівень знань та засвоюють ключові поняття теми [8, 9].

Суть методу полягає у використанні конкретних випадків або чітко описаних ситуацій для спільного аналізу, обговорення та розв'язку проблеми, яка має багато альтернативних шляхів та методів вирішення. Цінність кейс-методу у тому, що за допомогою нього відображається не тільки практична проблема, а й актуалізується весь комплекс знань, який необхідно засвоїти та застосувати при вирішенні поставленого завдання, тобто метод успішно поєднує навчальну, аналітичну і виховну діяльність, що є ефективним в процесі реалізації сучасних завдань системи вищої освіти [9, 45].

Позитивною стороною застосування кейс-методу є організація навчального процесу як процесу пошуку і прийняття рішень. Під час викладання теоретичної дисципліни, біоорганічної та біологічної хімії, «кейсом» є спеціально підготовлений навчальний матеріал, який містить структурований опис ситуації із реальної лікарської практики і вимагає знань з галузі біологічної хімії для діагностування стану хворого. Застосування кейсового методу активного навчання допомагає у перенесенні навчального середовища із аудиторії на робочі місця. Кейс-методика передбачає детальне аналізування, а не оцінювання ситуації, розвиває здатність відокремлювати важливе від другорядного, виховує почуття відповідальності в процесі навчання. Метод ситуаційних вправ є відмінною формою перевірки знань, дає змогу покращити

розуміння вивченого матеріалу, навчає застосовувати отримані знання на практиці, обирати оптимальні способи вирішення різних ситуаційних задач [10, 129].

Ключовими перевагами кейс-методу як активного методу навчання є:

- висока результативність засвоєння знань студентами різного рівня підготовки;
- великий обсяг виконаної роботи за невеликий проміжок часу;
- практичне застосування теоретичних знань в умовах конкретної ситуації;
- подолання психологічного та мовного бар'єрів, навчання співпраці в команді;
- розвиток аналітичного мислення;
- легкість контролю засвоєних знань та умінь з боку викладача та можливість самоконтролю;
- розширення пізнавальних можливостей студентів та умінь поєднувати набуті раніше знання з новими.

Отже, у процесі навчання є важливим застосування актуально значущих та системно організованих інноваційних процесів, які стають перспективними для розвитку освіти та сприяють утворенню більш широкого мультикультурного простору. Результатом застосування кейс-методу як активного методу навчання є набуття досвіду осмисленого підходу до вирішення будь-якої справи, готовність до активної практичної діяльності, вміння моделювати ситуації й приймати правильні професійні рішення.

Кейс-метод доречно застосовувати поряд із іншими інтерактивними та традиційними методами навчання у вищих медичних навчальних закладах при викладанні теоретичних дисциплін. Метод кейсів розвиває аналітичні, практичні, творчі, комунікативні та соціальні навички, забезпечує оптимальні умови для ситуаційного застосування набутих теоретичних знань на практиці, що є важливим для високого рівня засвоєння знань та подальшої професійної діяльності майбутнього лікаря.

Список літератури:

1. Панина Т.С., Вавилова Л.Н. Современные способы активизации обучения: учеб. пособие / под ред. Т.С. Паниной. 4-е изд., стер. М.: Издательский центр «Академия», 2008. – 176 с.
2. Пометун О., Пироженко Л. Интерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. – К., 2002. – 136 с.
3. Филимонова Н.Ю., Годенко А.Е., Проблемы воспитания иностранных студентов как проблемы саморазвития личности// Научный Вестник МГТУ ГА, сер. Международная деятельность вузов. МГТУ ГА.– № 94. – 2005, – с.51-60.
4. Еремин А.С. Обеспечение учебной работы с использованием кейс-метода / А.С. Еремин // Инновации в образовании. – 2010. – № 4. – С. 77–90.
5. Масалков И.К., Семина М.В. Стратегия кейс-стади: методология исследования и преподавания: учеб. для вузов. М.: Академический Проект; Альма Матер, 2011. – 443 с.
6. Деркач А.М. Кейс-метод в обучении / А.М. Деркач // Специалист. – 2010. – №4. – С. 22-23.
7. Жигилей И.М. Формирование профессиональных компетенций с помощью кейс-метода в высшем образовании / И.М. Жигилей // Преподаватель XXI век. – 2012. – № 1. – С. 29-36.

8. Неловкіна-Берналь О.А. Педагогічні умови формування професійної спрямованості студентів медичних спеціальностей / О.А. Неловкіна-Берналь // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2010. – Ч. 1. – № 10 (197). – С. 9-10.
9. Деркач А.М. Кейс-метод в обучении органической химии: составление и использование заданий // Среднее профессиональное образование. – 2010. – № 11. – С. 45-47
10. Dent, J.R. A practical guide for medical teachers / J.R. Dent, R.M. Harden. – Churchill Livingstone Elsevier: Edinburgh, London, New York, Oxford, Philadelphia, St. Louis, Sydney, Toronto, 2009. – 435 p.